

МЕДИКО-СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ СМЕРТНОСТІ У ВИПАДКАХ СМЕРТІ, ЗАПОДІЯНОЇ З РІЗНИХ ВИДІВ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ЗА ДАНИМИ ЛЬВІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО БЮРО СУДОВО-МЕДИЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ЗА 2009-2013рр.

Н. В. Бартошик

КЗЛОР «Львівське обласне бюро судово-медичної експертизи»

Резюме. У статті наведені результати медико-статистичного аналізу смертельних ушкоджень, заподіяних пострілами з різних видів вогнепальної зброї, за даними Львівського обласного бюро судово-медичної експертизи у період 2009-2013рр.

Ключові слова: медико-статистичний аналіз, вогнепальна зброя, вогнепальні пошкодження.

ВСТУП

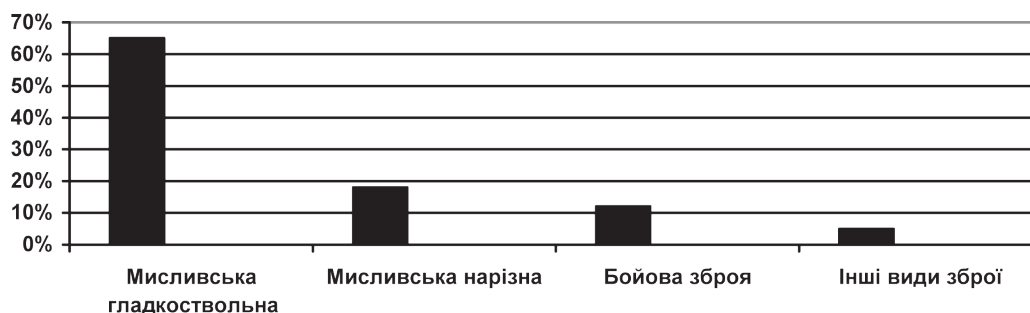
За результатами наукових досліджень на кафедрі судової медицини НМАПО імені П.Л.Шупика (Михайленко О.В. 2007, Шевчук М.М. 2010, Федоренко М.А.2010, Зозуля В.М.2011), а також згідно останніх подій в державі, можна стверджувати, що смерть внаслідок вогнепальних пошкоджень складає не малий відсоток серед населення.

Метою дослідження було визначення, який відсоток насильницької смерті припадає на вогнепальні пошкодження, які частини тіла травмуються найчастіше та які види зброї найбільш використовувались серед населення Львівської області за останні 5 років.

Матеріалом дослідження були «Висновки експерта» та «Акти судово-медичного дослідження», які були отримані з архівів відділу експертизи трупів та відділення судово-медичної криміналістики Львівського обласного бюро судово-медичної експертизи за період 2009-2013рр. В роботі були використані стандартні методи варіаційної статистики.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Кількість осіб, які загинули у Львівській області внаслідок вогнепальних пошкоджень за період 2009-2013рр., склала 80 осіб і це становить 0,9% від усіх випадків насильницької смертності. Для спричинення вогнепальних пошкоджень застосовувались різні види як нарізної так і гладкоствольної вогнепальної зброї (мал. 1). Результати цього дослідження свідчать, що серед населення Львівщини найбільш вживана є гладкоствольна мисливська зброя і вона застосовувалась у 65% випадків, на другому місці мисливська нарізна зброя і складає 18%. У 12% смертельні вогнепальні пошкодження були нанесені бойовою вогнепальною зброєю, та у 5% застосовувались інші види зброї, які споряджались еластичними снарядами, патронами «Флобера» тощо. Ознайомлення із обставинами справи спричинення смертельних пошкоджень, виявляє, що в половині випадків поранення з мисливської зброї було отримано під час полювання, і в більшості це були нещасні випадки.

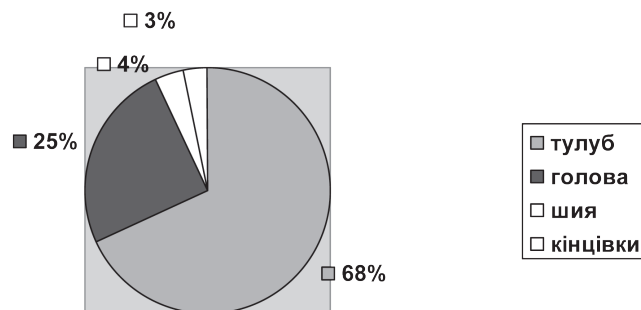
Мал. 1. Розподіл особливостей ушкоджень серед населення Львівської області за видом вогнепальної зброї

Частіше під час полювання громадяни Львівщини застосовують гладкоствольну вогнепальну зброю, вона підходить для стрільби дробом і спеціальними кулями, і вартість її менша в порівнянні з нарізною і правом користуватися нею мають громадяни України, які досягли 21-річного віку, тоді як нарізну вогнепальну зброю мають право придбати громадяни, яким не менше 25 років. Проте останнім часом у приватному володінні мисливців все частіше з'являється нарізна вогнепальна зброя, оскільки в сучасному світі полювання втратило своє первісне значення, здобич стала більшою мірою, лише аргументом в суперечках про спортивні досягнення її володаря. Тому кожен завзятий мисливець рано чи пізно обирає нарізну вогнепальну зброю, оскільки вона має ряд

превага, це і дальність польоту кулі, і влучність кулі і можливість застосування патрону, який споряджений експансивною кулею.

Основні причини нещасних випадків під час полювання, це порушення правил техніки безпеки при перезаряджанні та транспортуванні вогнепальної зброї, а також здійснення пострілу «на шум» по цілі, яку нечітко видно (під час туману, при сильному снігопаді, в сутінках, проти сонця, густих зарослях та ін.).

Локалізацію смертельних пошкоджень бачимо на мал. 2.

Мал. 2. Розподіл вогнепальних ушкоджень з смертельним наслідком за локалізацією

Що, стосується локалізації смертельних вогнепальних ушкоджень, то найбільшого ураження зазнавали ділянки грудної та черевної порожнини і склали 68%, на другому місці з 25% вогнепальні ушкодження голови, смертельні пошкодження шії склали 4%, і найменше уражалась кінцівки – 3%.

Стосовно розподілу за статтю, то у 94% смертельні вогнепальні ушкодження отримували чоловіки і тільки у 6% внаслідок вогнепальних ушкоджень гинули жінки.

ВИСНОВКИ:

Отже, за період 2009-2013рр. серед населення Львівщини смерть внаслідок вогнепальних пошкоджень складала 0,9% серед всіх випадків насильницької смерті, у 94% гинули чоловіки та у 6% – жінки. Найбільшого ураження зазнавали ділянки тулуба – 68%, на другому місці з 25% вогнепальні ушкодження голови, смертельні пошкодження шії склали 4%, і найменше уражалась кінцівки – 3%. Найбільш вживаною є мисливська гладкоствольна зброя і вона застосовувалась у 65% випадків, на другому місці мисливська нарізна зброя і складає 18%. У 12% смертельні вогнепальні пошкодження були нанесені бойовою вогнепальною зброєю, та у 5% застосовувались інші види зброї. В половині випадків поранення з мисливської зброї було отримано під час полювання, і в більшості це були нещасні випадки.

Література

1. **Зозуля В.М.** Медико-статистичний аналіз ушкоджень, заподіяних при виконанні пострілів із вогнепальної, пневматичної зброї та засобів ударно-травматичної дії, за даними Житомирського обласного бюро судово-медичної експертизи/В.М. Зозуля //Судово-медична експертиза.-2011.-№4.-С.21-23
2. **Михайленко О.В.** Судово-медична характеристика ушкоджень тулуба людини еластичними кулями при пострілах з пістолета «Форт 12Р» патронами «Терен-3ФП»/О.В. Михайленко //Український судово-медичний вісник.-2007. -№20(1).-С.14-20.
3. **Шевчук М.М.** Аналіз показників смертності серед населення України внаслідок заподіяння вогнепальних ушкоджень за 2005-2007 р.р./М.М. Шевчук //Збірник наукових праць співробітників НМАПО імені П.Л. Шупика, Київ. – 2009. – Вип. 18-Книга 2. – С. 279-284.

МЕДИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПОКАЗАТЕЛЕЙ СМЕРТНОСТИ В СЛУЧАЯХ СМЕРТИ, ПРИЧИНЕННОЙ ИЗ РАЗНЫХ ВИДОВ ОГНЕСТРЕЛЬНОГО ОРУЖИЯ ПО РЕЗУЛЬТАТАМ ЛЬВОВСКОГО ОБЛАСТНОГО БЮРО СУДЕБНО-МЕДИЦИНСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ В ПЕРИОД 2009-2013 г.г.

Бартошик Н.В.

Резюме. В статье представлено результаты медико-статистического анализа смертельных повреждений, причиненных при выстрелах с разных видов огнестрельного оружия, по результатам Львовского областного бюро судебно-медицинской экспертизы в период 2009-2013рр.

Ключевые слова: медико-статистический анализ, огнестрельное оружие, огнестрельное повреждение.